AH 285

2026Z16803

Antwoord van minister Letschert (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) en de minister van Justitie en Veiligheid (ontvangen 6 oktober 2026)

Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2026-2027, nr. 2855

Vraag 1
Bent u bekend met berichten dat in een uitzending van 101Barz geweld zou worden verheerlijkt en daarbij een politie-uniform wordt gebruikt, terwijl de politie heeft verzocht de betreffende video offline te halen? [1] [2]

Antwoord 1

Ja, echter heeft de politie laten weten dat er geen verzoek gedaan is om de desbetreffende video offline te halen omdat er geen sprake was van onrechtmatig handelen.

Vraag 2

Hoe beoordeelt u het gebruik van politie-uniformen in content waarin geweld wordt verheerlijkt?

Vraag 3
Wat is uw oordeel over de stelling dat het misbruiken van politie-uniformen in mediaproducties waarin geweld en criminaliteit worden verheerlijkt, afbreuk kan doen aan het gezag van de politie en het vertrouwen in de rechtsstaat?

Antwoord 2 en 3

Het is niet aan het kabinet om de inhoud van mediaproducties te beoordelen. Zie ook het antwoord op vraag 8.

Vraag 4

In welke gevallen wordt toestemming verleend voor het gebruik van politie-uniformen in media- en filmproducties? Hoe wordt gecontroleerd dat het uniform uitsluitend voor het toegestane doel wordt gebruikt?

Antwoord 4

Bij de aanvraag voor het gebruik van politie-uniformen wordt iedere aanvraag vooraf getoetst aan de gestelde vereisten. De aanvrager dient daarbij te verklaren aan de gestelde vereisten te zullen voldoen. De uitgebreide voorwaarden voor het huren van een uniform zijn beschreven op de website van de politie.[1] Er wordt dus vooral aan de voorkant geborgd dat het uniform voor het toegestane doel wordt gebruikt.

Vraag 5

Acht u het toelaatbaar dat toestemming voor het gebruik van politie-uniformen onder valse voorwendselen wordt verkregen en vervolgens in een productie wordt gebruikt waarin geweld en criminaliteit worden verheerlijkt? Welke handhavingsmogelijkheden staan de politie en het Openbaar Ministerie (OM) ter beschikking in geval van dergelijk misbruik?

Antwoord 5

Het onder valse voorwendselen verkrijgen en gebruiken van een politie-uniform vinden wij onwenselijk en keuren wijaf. Daarom heeft de politie aan de voorkant voorwaarden gesteld aan het verhuren van politie-uniformen voor mediaproducties. Wanneer de veiligheidsvoorschriften van de politie worden overschreden, kan de politie wegens schending van de contractvoorwaarden overgaan tot een civielrechtelijke toetsing.

Vraag 6

Wordt momenteel onderzocht of aanvullende wet- of regelgeving nodig is om misbruik van politie-uniformen tegen te gaan? Zo ja, wat zijn de voorlopige bevindingen?

Antwoord 6

De politie gaat op korte termijn in gesprek met de verhuurbedrijven over de voorwaarden waaronder het politie-uniform wordt verhuurd. Tijdens deze gesprekken worden de huidige voorwaarden tegen het licht gehouden en wordt bepaald of aanscherping of aanpassing nodig is. De verantwoordelijkheid voor het juist gebruiken van de politie-uniformen ligt bij de productie. Wanneer de voorwaarden niet worden nageleefd, kan de politie civielrechtelijke stappen ondernemen.

[1] Aanvraagformulier voor gebruik van politiehuisstijl in drama/fictie producties | politie.nl

In het kader van de uitvoering van de motie van de leden Boswijk (CDA), Van Dijk (SGP) en Mutluer (GL/PvdA) isin het tweede halfjaarbericht Politie reeds ingegaan op de bestaande mogelijkheden voor strafbaarstelling en het misbruik van het merkenrecht wanneer er gebruik wordt gemaakt van nep politie-uniformen.[2]

Vraag 7

Heeft het OM of de politie onderzocht of de inhoud van de betreffende video aanleiding geeft tot strafrechtelijk onderzoek wegens opruiing, bedreiging, verheerlijking van geweld of andere strafbare feiten? Zo ja, wat zijn de resultaten van dat onderzoek?

Antwoord 7

Nee, dergelijke videoproducties komen niet in aanmerking voor een strafrechtelijk onderzoek wegens het ontbreken van een strafbaar feit. Wel kan de politie zelf overgaan tot civielrechtelijke toetsing wanneer zij beoordelen dat de producent niet heeft voldaan aan de voorwaarden voor het huren van een uniform.

Vraag 8

Bent u bekend met de stelling van BNNVARA dat artistieke vrijheid een belangrijk uitgangspunt is bij de beoordeling van dergelijke uitzendingen?

Antwoord 8

Ja. Omroep BNNVARA heeft mij naar aanleiding van het fragment laten weten dat artistieke uitingen naar hun mening een sterke bescherming genieten vanwege de vrijheid van meningsuiting, die is vastgelegd in artikel 10 van het EVRM en de Nederlandse Grondwet. Daarbij geeft BNNVARA aan dat dit type uitingen wat hen betreft bijdragen aan discussies en het maatschappelijke debat. Deze uitingen kunnen rauw, hard, of shockerend zijn. Dit betekent volgens de omroep niet dat kunstenaars of media boven de wet staan, maar dat de vrijheid van meningsuiting meegewogen dient te worden bij een beoordeling. BNNVARA geeft aan bij een beoordeling te kijken naar factoren zoals de aard van het programma, de artistieke vorm, de intentie van de maker en het beoogde publiek.

Ik onderschrijf het uitgangspunt dat artistieke vrijheid een belangrijke waarde is in onze democratische samenleving, net als de persvrijheid en de vrijheid van meningsuiting. Artiesten moeten zoveel mogelijk ruimte en vrijheid krijgen om zich artistiek te uiten. Ook als deze uiting schuurt of mogelijk weerstand oproept bij een deel van de bevolking. De omroep is daarbij verantwoordelijk voor de inhoud van de uiting en is uiteraard gebonden aan de wet- en regelgeving, zoals

[2] Tweede halfjaarbericht politie. Bijlage - Moties, toezeggingen en aanvullende verzoeken

de publieke mediaopdracht en regels rondom de bescherming van minderjarigen uit de Mediawet 2008, geldende regels binnen de journalistieke sector en het Wetboek van Strafrecht.

Vraag 9

Welke verantwoordelijkheden acht u van toepassing op de publieke omroep bij het publiceren van content waarin geweld of criminaliteit wordt verheerlijkt, gelet op de maatschappelijke verantwoordelijkheid en de financiering uit publieke middelen?

Antwoord 9

Zoals in het antwoord op vraag 8 aangegeven, kan media-aanbod schuren of weerstand oproepen. Dit betekent niet automatisch dat er sprake is van verheerlijking van geweld of criminaliteit. Wel kunnensommige mensen media-aanbod met verwijzingen naar criminaliteit als schokkend of heftig kunnen ervaren.

Omroepen dragen verantwoordelijkheid voor de redactionele en journalistieke afwegingen rondom de totstandkoming en publicatie van media-aanbod en zijn daarop aanspreekbaar. Zij dienen te beoordelen in hoeverre content overeenkomt met de eigen doelstellingen, de publieke mediaopdracht, geldende regels binnen de journalistieke sector en regelgeving rondom de bescherming van minderjarigen. Daarnaast kunnen kijkers en luisteraars met klachten over journalistiek handelen terecht bij de Ombudsman Publieke Omroepen.

Persvrijheid is een groot goed en betekent onder andere dat media-inhoud niet op voorhand getoetst mag worden door de overheid. Media-inhoud mag schuren of uitdagen. Het feit dat de publieke omroep wordt gefinancierd vanuit publieke middelen doet daar niet aan af.

Vraag 10

Acht u het wenselijk dat programma's van de publieke omroep die in belangrijke mate door jongeren worden bekeken, content verspreiden waarin geweld, intimidatie of criminaliteit worden gerechtvaardigd of positief worden uitgebeeld?

Antwoord 10

Het is belangrijk dat omroepen zich houden aan de geldende regelgeving rondom de bescherming van minderjarigen, zodat jongeren geen schade kunnen ondervinden bij het kijken van programma's van de publieke omroep. BNNVARA beoordeelt elke sessie in het programma waarnaar de vragenstellers verwijzen afzonderlijk en voorziet deze van passende publieksinformatie, waaronder een Kijkwijzer-classificatie en een disclaimer, zodat kijkers (en/of ouders) vooraf een geïnformeerde keuze kunnen maken. Bij twijfel over een uiting in het programma, kan de omroep besluiten om een opname niet uit te zenden. Het is aan de omroep om per geval een zorgvuldige afweging te maken.

BNNVARA geeft daarnaast aan dat de omroep een onderscheid maakt tussen het artistiek verbeelden of beschrijven van bepaalde gedragingen en het rechtvaardigen of positief verbeelden hiervan. De omroep wil met het programma waarnaar de vragenstellers verwijzen een podium bieden voor artistieke uitingen die niet te vinden zijn in ander publiek media-aanbod, zodat jongeren hier toegang tot krijgen.

Vraag 11

Welke afspraken bestaan er tussen de Nederlandse Publieke Omroep (NPO), omroepen en het Commissariaat voor de Media over de maatschappelijke verantwoordelijkheid bij het publiceren van dergelijke content?

Antwoord 11

Vooropgesteld zijn publieke omroepen verantwoordelijk om met hun aanbod invulling te geven aan de publieke mediaopdracht, zoals beschreven in artikel 2.1 van de Mediawet 2008. Deze opdracht beschrijft de taak van de landelijke publieke omroep en de publieke waarden die daaraan ten grondslag liggen. Inhoudelijke betrokkenheid bij de redactionele keuzes van de omroepen past niet bij de rol van de NPO als sturend en coördinerend orgaan, en die van het Commissariaat voor de Media als externe toezichthouder. Zoals ik in het antwoord op vraag 9 al aangaf zijn omroepen daarnaast aanspreekbaar op hun handelen en is het mogelijk om een klacht in te dienen bij de Ombudsman Publieke Omroepen in het geval dat er sprake is van journalistiek handelen.

Vraag 12

Is de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap bereid om met de NPO en BNNVARA in gesprek te gaan over de redactionele afwegingen rond deze uitzending? Kunt u de Kamer informeren over de uitkomsten van deze gesprekken en de bevindingen met betrekking tot de verantwoordelijkheid van de publieke omroep?

Antwoord 12

Nee. Een gesprek met een omroep over redactionele afwegingen past niet bij mijn rol als minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Het is niet aan de overheid of de politiek om zich te mengen in inhoudelijke keuzes over media-inhoud. Dit is een rechtsstatelijk uitgangspunt dat we met elkaar moeten beschermen.

Vraag 13

Welke maatregelen worden overwogen om herhalingen van dergelijke situaties in de toekomst te voorkomen?

Antwoord 13

Zoals in het antwoord op vraag 9 beschreven, is het aan de verantwoordelijke omroepen zelf om te beoordelen of het aanbod in overeenstemming is met de eigen doelstellingen, geldende wet- en regelgeving en afspraken die van toepassing zijn op de journalistieke sector.

[1] De Telegraaf, 5 augustus 2026, Geweld verheerlijkende rappers misbruiken politie-uniform in video 101Barz,'BnnVara doet niks: ’Artistieke vrijheid is een belangrijk uitgangspunt'', https://www.telegraaf.nl/entertainment/media/geweld-verheerlijkende-rappers-misbruiken-politie-uniform-in-video-101barz-bnnvara-doet-niks-artistieke-vrijheid-is-een-belangrijk-uitgangspunt/159300309.html

[2] YouTube, JORDYMONE9 | Wintersessie 2021 | 101Barz, https://www.youtube.com/watch?v=b2CDGYbZ5Fc&list=RDb2CDGYbZ5Fc&start_radio=1